

॥ पञ्चाङ्ग-पूजा ॥

॥ पूर्वाङ्ग-विघ्नेश्वर-पूजा ॥

(आचम्य)

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम्।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये॥

प्राणान् आयम्य।

(अप उपस्पृश्य, पुष्पाक्षतान् गृहीत्वा)

तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चन्द्रबलं तदेव।
विद्याबलं दैवबलं तदेव लक्ष्मीपतेरङ्गियुं स्मरामि॥

ममोपात्त-समस्त-दुरित-क्षयद्वारा

श्री-परमेश्वर-प्रीत्यर्थं करिष्यमाणस्य कर्मणः

अविघ्नेन परिसमात्यर्थम् आदौ विघ्नेश्वरपूजां करिष्ये।

(अप उपस्पृश्य)

अगजानानपद्मार्कं गजाननमहर्निशम्।
अनेकदं तं भक्तानाम् एकदन्तमुपास्महे॥

अस्मिन् हरिद्राबिम्बे सुमुखं महागणपतिं ध्यायामि, आवाहयामि।

श्री-महागणपतये नमः, आसनं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, पादयोः पाद्यं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, अर्घ्यं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, आचमनीयं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, मधुपर्कं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, शुद्धोदकस्नानं समर्पयामि। स्नानानन्तरमाचमनीयं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, वस्त्रार्थमक्षतान् समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, यज्ञोपवीताभरणार्थे अक्षतान् समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, दिव्यपरिमलगन्धान् धारयामि। गन्धस्योपरि हरिद्राकुङ्कुमं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, अक्षतान् समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, पुष्पमालिकां समर्पयामि। पुष्टैः पूजयामि।

॥ अर्चना ॥

१. सुमुखाय नमः

९. धूमकेतवे नमः

२. एकदन्ताय नमः

१०. गणाध्यक्षाय नमः

३. कपिलाय नमः

११. फालचन्द्राय नमः

४. गजकर्णकाय नमः

१२. गजाननाय नमः

५. लम्बोदराय नमः

१३. वक्रतुण्डाय नमः

६. विकटाय नमः

१४. शूर्पकर्णाय नमः

७. विघ्नराजाय नमः

१५. हेरम्बाय नमः

८. विनायकाय नमः

१६. स्कन्दपूर्वजाय नमः

श्री-महागणपतये नमः, नानाविधपरिमलपत्रपुष्पाणि समर्पयामि॥

श्री-महागणपतये नमः, धूपमाग्रापयामि।

अलङ्कारदीपं सन्दर्शयामि।

श्री-महागणपतये नमः, ( ) (नैवेद्यं) निवेदयामि। निवेदनान्तरम्

आचमनीयं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, ताम्बूलं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, कर्पूरनीराजनं दर्शयामि। कर्पूरनीराजनानन्तरमाचमनीयं समर्पयामि।

श्री-महागणपतये नमः, मन्त्रपुष्पं समर्पयामि। स्वर्णपुष्पं समर्पयामि।

अभीप्सितार्थसिद्धर्थं पूजितो यः सुरैरपि।
सर्वविघ्नच्छिदे तस्मै गणाधिपतये नमः॥

गजाननं भूतगणादिसेवितं कपित्थ-जम्बूफल-सार-भक्षितम्।
उमासुतं शोकविनाशकारणं नमामि विघ्नेश्वरपादपङ्कजम्॥

अनन्तकोटिप्रदक्षिणनमस्कारान् समर्पयामि।
छत्रचामरादिसमस्तोपचारान् समर्पयामि।

वक्रतुण्डमहाकाय कोटिसूर्यसमप्रभ।
अविघ्नं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा॥

सुमुखश्वैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः।
लम्बोदरश्च विकटो विघ्नराजो गणाधिपः॥

धूमकेतुर्गणाध्यक्षो फालचन्द्रो गजाननः।
वक्रतुण्डः शूर्पकर्णो हेरम्भः स्कन्दपूर्वजः॥

घोडशैतानि नामानि यः पठेच्छृणुयादपि।
विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा।
सङ्ग्रामे सर्वकार्येषु विघ्नस्तस्य न जायते॥
प्रार्थनाः समर्पयामि।

॥ षोडशोपचार-पूजा ॥

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम्।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविद्वोपशान्तये॥

प्राणान् आयम्य। ॐ भूः + भूर्भुवः सुवरोम्।

॥ सङ्कल्पः ॥

ममोपात्तसमस्तदुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं शुभे शोभने मुहूर्ते अद्य
ब्रह्मणः द्वितीयपरार्धे श्वेतवराहकल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे अष्टाविंशतितिमे
कलियुगे प्रथमे पादे जम्बूद्वीपे भारतवर्षे भरतखण्डे मेरोः दक्षिणे पार्श्वे
अस्मिन् वर्तमाने व्यावहारिकाणां प्रभवादि-षष्ठिसंवत्सराणां मध्ये ( )-
नाम-संवत्सरे उत्तरायणे वसन्त-ऋतौ

चान्द्रमान-संवत्सरारम्भः

चैत्र-मासे शुक्ल-पक्षे प्रथमायां शुभतिथौ ( )वासरयुक्तायां ( )-नक्षत्र-
युक्तायां ( )-योगयुक्तायां बव-करण (१२:४९; बालव-करण)युक्तायाम्
एवं-गुण-विशेषण-विशिष्टायाम् अस्यां ( )

सौरमान-संवत्सरारम्भः

मेष-चैत्र-मासे ( )-पक्षे प्रथमायां शुभतिथौ ( )वासरयुक्तायां
( )-नक्षत्रयुक्तायां ( )-योगयुक्तायां ( )-करणयुक्तायाम् एवं-गुण-
विशेषण-विशिष्टायाम् अस्यां ( )

अस्माकं सहकृदुम्बानां क्षेमस्थैर्य-घैर्य-वीर्य-विजय-आयुर्-आरोग्य-ऐश्वर्याभि-
वृद्धर्थं धर्मार्थकाममोक्ष-चतुर्विंधफलपुरुषार्थसिद्धर्थं सत्सन्तानाभिवृद्धर्थम्

इष्टकाम्यार्थसिद्धर्थम्

महागणपत्यादि-त्रयस्त्रिंशत्-कोटि-देवता-प्रीत्यर्थं संवत्सर-अयन-ऋतु-मास-
पक्ष-तिथि-वार-

नक्षत्र-योग-करण-देवता-प्रीत्यर्थम् आदित्यादि-नवग्रह-देवता-प्रीत्यर्थं च
यावच्छक्ति-ध्यान-आवाहनादि-पोडशोपचारपूजां करिष्ये। तदङ्गं कलशपूजां
च करिष्ये।

श्रीविघ्नेश्वराय नमः यथास्थानं प्रतिष्ठापयामि। (गणपति-प्रसादं शिरसा
गृहीत्वा)

॥ आसन-पूजा ॥

पृथिव्या मेरुपृष्ठ ऋषिः। सुतलं छन्दः। कूर्मो देवता॥

पृथिव्ये त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता।
त्वं च धारय मां देवि पवित्रं चासनं कुरु॥

॥ घण्टा-पूजा ॥

आगमार्थं तु देवानां गमनार्थं तु रक्षसाम्।
घण्टारवं करोम्यादौ देवताऽऽह्नकारणम्॥

॥ कलश-पूजा ॥

कलशाय नमः दिव्यगन्धान् धारयामि।

गङ्गे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति।
नर्मदे सिन्धुकावेरि जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु॥

श्री-गङ्गायै नमः। श्री-यमुनायै नमः। श्री-गोदावर्यै नमः। श्री-सरस्वत्यै नमः।
श्री-नर्मदायै नमः। श्री-सिन्धुवे नमः। श्री-कावेर्यै नमः।
सप्तकोटिमहातीर्थान्यावाहयामि।

(अथ कलशं स्पृष्टा जपं कुर्यात्)

कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रः समाश्रितः।
मूले तत्र स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणाः स्मृताः॥

कुक्षौ तु सागराः सर्वे सप्तद्वीपा वसुन्धरा।
ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदः सामवेदोऽप्यर्थर्वणः।
अङ्गेश्च सहिताः सर्वे कलशाम्बुसमाश्रिताः॥

सर्वे समुद्राः सरितः तीर्थानि च हृदा नदाः।
आयान्तु देवपूजार्थं दुरितक्षयकारकाः॥

(इति कलशजलेन सर्वोपकरणानि आत्मानं च प्रोक्ष्य।)

॥ आत्म-पूजा ॥

आत्मने नमः, दिव्यगन्धान् धारयामि।

१. आत्मने नमः	४. जीवात्मने नमः
२. अन्तरात्मने नमः	५. परमात्मने नमः
३. योगात्मने नमः	६. ज्ञानात्मने नमः

समस्तोपचारान् समर्पयामि।

देहो देवालयः प्रोक्तो जीवो देवः सनातनः।
त्यजेदज्ञाननिर्माल्यं सोऽहं भावेन पूजयेत्॥

॥ पीठ-पूजा ॥

१. आधारशक्तये नमः	८. रत्नवेदिकायै नमः
२. मूलप्रकृत्यै नमः	९. स्वर्णस्तम्भाय नमः
३. आदिकूर्माय नमः	१०. श्वेतच्छत्राय नमः
४. आदिवराहाय नमः	११. कल्पकवृक्षाय नमः
५. अनन्ताय नमः	१२. क्षीरसमुद्राय नमः
६. पृथिव्यै नमः	१३. सितचामराभ्यां नमः
७. रत्नमण्डपाय नमः	१४. योगपीठासनाय नमः

॥ गुरु-ध्यानम् ॥

गुरुब्रह्मा   गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो   महेश्वरः।
गुरुः साक्षात् परं ब्रह्म तस्मै श्री-गुरवे नमः॥

ध्यान-श्लोकः

अस्मिन् पञ्चाङ्ग-पुस्तके ( )-संवत्सर-देवतां ( ) ध्यायामि। ( )
आवाहयामि।

उत्तरायण-देवतां ध्यायामि। उत्तरायण-देवताम् आवाहयामि।

दक्षिणायन-देवतां ध्यायामि। दक्षिणायन-देवताम् आवाहयामि।

वसन्तादि-ऋतु-देवताः ध्यायामि। वसन्तादि-ऋतु-देवताः आवाहयामि।

मेषादि-मास-देवताः ध्यायामि। मेषादि-मास-देवताः आवाहयामि।

शुक्ल-पक्ष-देवताम् इन्दुं ध्यायामि। शुक्ल-पक्ष-देवताम् इन्दुम् आवाहयामि।

कृष्ण-पक्ष-देवतां सूर्यं ध्यायामि। कृष्ण-पक्ष-देवतां सूर्यम् आवाहयामि।

तिथि-देवताः ध्यायामि। तिथि-देवताः आवाहयामि।

वार-देवताः ध्यायामि। वार-देवताः आवाहयामि।

कृत्तिकादि-अष्टाविंशति-नक्षत्र-देवताः ध्यायामि। कृत्तिकादि-अष्टाविंशति-
नक्षत्र-देवताः आवाहयामि।

विष्कम्भादि-योग-देवताः ध्यायामि। विष्कम्भादि-योग-देवताः आवाहयामि।

बवादि-करण-देवताः ध्यायामि। बवादि-करण-देवताः आवाहयामि।

आदित्याय च सोमाय मङ्गलाय बुधाय च।

गुरु-शुक्र-शनिभ्यश्च राहवे केतवे नमः॥

आदित्यादि-नवग्रह-देवताः ध्यायामि। आदित्यादि-नवग्रह-देवताः आवाहयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, आसनं समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, पाद्यं समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, अर्घ्यं समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, आचमनीयं समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, शुद्धोदकस्नानं समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, स्नानानन्तरम् आचमनीयं समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, वस्त्रार्थम् अक्षतान् समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, यज्ञोपवीताभरणार्थे अक्षतान् समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, दिव्यपरिमलगन्धान् धारयामि।

गन्धस्योपरि हरिद्राकुञ्जम् समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, अक्षतान् समर्पयामि। पुष्टैः पूजयामि।

१. ( )-संवत्सर-देवतायै
( ) नमः

२. उत्तरायण-देवतायै नमः

३. दक्षिणायन-देवतायै नमः

४. वसन्तादि-ऋतु-देवताभ्यो नमः
५. मेषादि-मास-देवताभ्यो नमः

६. शुक्र-पक्ष-देवतायै इन्दवे नमः

७. कृष्ण-पक्ष-देवतायै सूर्याय

नमः	१४. सोमाय नमः
८. तिथि-देवताभ्यो नमः	१५. मङ्गलाय नमः
९. वार-देवताभ्यो नमः	१६. बुधाय नमः
१०. कृत्तिकादि-अष्टाविंशति-नक्षत्र- देवताभ्यो नमः	१७. गुरवे नमः
११. विष्णुभादि-योग-देवताभ्यो नमः	१८. शुक्राय नमः
१२. बवादि-करण-देवताभ्यो नमः	१९. शनैश्चराय नमः
१३. आदित्याय नमः	२०. राहवे नमः
२१. केतवे नमः	

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, नानाविध-परिमल-पत्र-पुष्पाणि समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, धूपमाघ्रापयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, दीपं दर्शयामि।

नैवेद्यम्। ( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, निम्बकुसुमभक्षणं कदलीफलं च
निवेदयामि। आचमनीयं समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, कर्पूरताम्बूलं समर्पयामि। ( )-समस्त-
देवताभ्यो नमः, कर्पूरनीराजनं दर्शयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, समस्तोपचारान् समर्पयामि।

( )-समस्त-देवताभ्यो नमः, प्रदक्षिणनमस्कारान् समर्पयामि।

प्रार्थना: समर्पयामि।

कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा
 बुद्ध्याऽऽत्मना वा प्रकृतेः स्वभावात्।
 करोमि यद्यत् सकलं परस्मै
 नारायणायेति   समर्पयामि॥

अनेन पूजनेन अग्न्यादयः प्रीयन्ताम्।

ॐ तत्सद्गृह्णार्पणमस्तु।

॥लघु-पञ्चाङ्ग-पठन-पद्धतिः ॥

वागीशाद्याः   सुमनसः   सर्वार्थानामुपक्रमे।
 यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम्॥

तिथेश्च श्रियमाप्नोति वारादायुष्यवर्धनम्।
 नक्षत्राद्वरते पापं योगाद्वोगनिवारणम्॥

करणात् कार्यसिद्धिः स्यात् पञ्चाङ्गफलमुत्तमम्।
 एतेषां श्रवणात्रित्यं गङ्गास्नानफलं भवेत्॥

During the Panchanga reading, the following should be read: The year's Navanayaka phalam, Makara Sankranti phalam, Kandhaaya phalam, Rashi phalam, Grahanas, and details on the Udaya and Astamana of the Grahas. Then, the Chithirai 1st date Panchanga should be read twice.

These details will be given in every Panchanga in different places. One should note them down the previous day and read them after the Panchanga Puja, while others listen.

मङ्गलं कोसलेन्द्राय महनीयगुणात्मने।
चक्रवर्तितनूजाय सार्वभौमाय मङ्गलम्॥

॥ निम्बकुसुमभक्षणम् ॥

Shloka for partaking the Nimba Kusuma Bhakshanam

शतायुर्वज्रदेहाय सर्वसम्पत्कराय च।
सर्वानिष्टविनाशाय निम्बकन्दलभक्षणम्॥

॥ नवग्रहस्तोत्रम् ॥

जपाकुसुमसङ्घाशं काशयपेयं महाद्युतिम्।
तमोरिं सर्वपापघ्नं प्रणतोऽस्मि दिवाकरम्॥१॥

(सूर्यः)

दधिशङ्खतुषाराभं क्षीरोदार्णवसम्भवम्।
नमामि शशिनं सोमं शम्भोर्मुकुटभूषणम्॥२॥

(चन्द्रः)

धरणीर्गर्भसम्भूतं विद्युत्कान्तिसमप्रभम्।
कुमारं शक्तिहस्तं तं मङ्गलं प्रणमाम्यहम्॥३॥

(अङ्गारकः)

प्रियङ्गुकलिकाशयामं रूपेणाप्रतिमं बुधम्।
सौम्यं सौम्यगुणोपेतं तं बुधं प्रणमाम्यहम्॥४॥

(बुधः)

देवानां च ऋषीणां च गुरुं काश्चनसन्निभम्।
बुद्धिभूतं त्रिलोकेशं तं नमामि बृहस्पतिम्॥५॥

(बृहस्पतिः)

हिमकुन्दमृणालाभं दैत्यानां परमं गुरुम्।
सर्वशास्त्रप्रवक्तारं भार्गवं प्रणमाम्यहम्॥६॥

(शुक्रः)

नीलाञ्जनसमाभासं रविपुत्रं यमाग्रजम्।
छायामार्तण्डसम्भूतं तं नमामि शनैश्चरम्॥७॥

(शनैश्चरः)

अर्धकायं महावीर्यं चन्द्रादित्यविमर्दनम्।
सिंहिकागर्भसम्भूतं तं राहुं प्रणमाम्यहम्॥८॥

(राहुः)

पलाशपुष्पसङ्काशं तारकाग्रहमस्तकम्।
रौद्रं रौद्रात्मकं घोरं तं केतुं प्रणमाम्यहम्॥९॥

(केतुः)

इति व्यासमुखोद्दीतं यः पठेत् सुसमाहितः।
दिवा वा यदि वा रात्रौ विघ्नशान्तिर्भविष्यति॥१०॥

नरनारीनृपाणां च भवेद्दुःस्वप्रनाशनम्।
ऐश्वर्यमतुलं तेषामारोग्यं पुष्टिवर्धनम्॥११॥

ग्रहनक्षत्रजाः पीडास्तस्करग्निसमुद्भवाः।
ताः सर्वाः प्रशमं यान्ति व्यासो ब्रूते न संशयः॥१२॥

॥इति श्रीव्यासविरचितं नवग्रहस्तोत्रं सम्पूर्णम्॥

॥ प्रार्थना-मन्त्राः ॥

ॐ नमो ब्रह्मणे तुभ्यं कामाय च महात्मने।
नमस्तेऽस्तु निमेषाय त्रुटये च नमोऽस्तु ते॥१॥

लवाय च नमस्तुभ्यं नमस्तेऽस्तु क्षणाय च।
नमो नमस्ते काष्ठायै कलायै ते नमोऽस्तु ते॥२॥

नाडिकायै सुसूक्ष्मायै मुहूर्ताय नमो नमः।
नमो निशाभ्यः पुण्येभ्यो दिवसेभ्यश्च नित्यशः॥३॥

पक्षाभ्यां चाथ मासेभ्य ऋतुभ्यः षड्गुण एव च।
अयनाभ्यां च पञ्चभ्यो वत्सरेभ्यश्च सर्वदा॥४॥

नमः कृतयुगादिभ्यो ग्रहेभ्यश्च नमो नमः।
अष्टाविंशतिसङ्घोभ्यो नक्षत्रेभ्यो नमो नमः॥५॥

राशिभ्यः करणेभ्यश्च व्यतीपातेभ्य एव च।
प्रतिवर्षाधिपेभ्यश्च विज्ञातेभ्यो नमः सदा॥६॥

नमोऽस्तु कुलनागेभ्यः सानुयात्रेभ्य^१ एव च।
नमोऽस्तु सर्वदिग्भ्यश्च दिक्पालेभ्यो नमो नमः॥७॥

नमश्चतुर्दशभ्यश्च मनुभ्यस्तु नमो नमः।
नमः पुरन्दरेभ्यश्च तत्सङ्घोभ्यो नमो नमः॥८॥

पञ्चाशते नमो नित्यं दक्षकन्याभ्य एव च।
नमोऽदित्यै सुभद्रायै जयायै चाथ सर्वदा॥९॥

सुशास्त्राय नमस्तुभ्यं सर्वास्त्रजनकाय च।
नमस्ते बहुपुत्राय पतीभिः सहिताय च॥१०॥

^१सानुचरेभ्यः

नमो बुद्धै तथा वृद्धै निद्रायै धनदाय च।
नमः कुबेरपुत्राय^२ गुह्यकस्वामिने नमः॥११॥

नमोऽस्तु शङ्खपद्माभ्यां निदिभ्यामथ नित्यशः।
भद्रकाल्यै नमस्तुभ्यं सुरभ्यै च नमो नमः॥१२॥

वेदवेदाङ्गवेदान्तविद्यासंस्थेभ्य एव च।
नागयक्षसुपर्णेभ्यो नमोऽस्तु गरुडाय च॥१३॥

सप्तभ्यश्च समुद्रेभ्यः सागरेभ्यश्च सर्वदा।
उत्तरेभ्यः कुरुभ्यश्च नमो मेरुगताय^३ च॥१४॥

भद्राश्वकेतुमालाभ्यां नमः सर्वत्र सर्वदा।
इलावृत्ताय च नमो हरिवर्षाय चैव हि॥१५॥

नमः किम्पुरुषेभ्यश्च भारताय नमो नमः।
नमो भारतभेदेभ्यो^४ महस्यश्वाथ सर्वदा॥१६॥

पातालेभ्यश्च सप्तभ्यो नरकेभ्यो नमो नमः।
कालाग्निरुद्रशैवाभ्यां हरये क्रोडरूपिणे॥१७॥

सप्तभ्यस्त्वथ लोकेभ्यो महाभूतेभ्य एव च।
नमः सम्बुद्धये चैव नमः प्रकृतये तथा॥१८॥

पुरुषायाभिमानाय नमस्त्वव्यक्तमूर्तये।
पौराणीभ्यश्च गङ्गाभ्यः सप्तभ्यश्च नमो नमः॥१९॥

नमोऽस्त्वादिमुनिभ्यश्च सप्तभ्यश्वाथ सर्वदा।
नमोऽस्तु पुष्करादिभ्यस्तीर्थेभ्यश्च पुनः पुनः॥२०॥

^२नलकूबरयक्षाय

^३हैरण्वताय

^४नवभ्य इति च पाठः

निम्नगाभ्यो नमो नित्यं वितस्तादिभ्य एव च।
चतुर्दशभ्यो दीर्घाभ्यो धरणीभ्यो नमो नमः॥२१॥

नमो धात्रे विधात्रे च छन्दोभ्यश्च नमो नमः।
सुरभ्यैरावणाभ्यां च नमो भूयो नमो नमः॥२२॥

नमस्तथोच्चैःश्रवसे ध्रुवाय च नमो नमः।
नमोऽस्तु धन्वन्तराये शस्त्रास्त्राभ्यां नमो नमः॥२३॥

विनायककुमाराभ्यां विघ्नेभ्यश्च नमः सदा।
शाखाय च विशाखाय नैगमेयाय वै नमः॥२४॥

नमः स्कन्दग्रहेभ्यश्चस्कन्दमातृभ्य एव च।
ज्वराय रोगपतये भस्मप्रहरणाय च॥२५॥

ऋषिभ्यो वालखिल्येभ्यः केशवाय नमः सदा।
अगस्तये नारदाय व्यासादिभ्यो नमो नमः॥२६॥

अप्सरोभ्यः सोमपेभ्यो देवेभ्यश्च नमो नमः।
असोमपेभ्यश्च नमस्तुषितेभ्यो नमः सदा॥२७॥

आदित्येभ्यो नमो नित्यं द्वादशभ्यश्च सर्वदा।
एकादशभ्यो रुद्रेभ्यस्तपस्विभ्यो नमो नमः॥२८॥

नमो नासत्यदस्त्रायामश्चिभ्यां नित्यमेव हि।
साध्येभ्यो द्वादशभ्यश्च पौराणेभ्यो नमः सदा॥२९॥

एकोनपश्चशते च मरुज्ञश्च नमो नमः।
शिल्पाचार्याय देवाय नमस्ते विश्वकर्मणे॥३०॥

अष्टभ्यो लोकपालेभ्यः सानुगेभ्यश्च सर्वदा।
आयुधेभ्यो वाहनेभ्यो वर्मभ्यश्च नमः सदा॥३१॥

आसनेभ्यो दुन्दुभिभ्यो देवेभ्यश्च नमः सदा।
दैत्यराक्षसगन्धर्वपिशाचेभ्यश्च नित्यशः॥३२॥

पितृभ्यः सप्तभेदेभ्यः प्रेतेभ्यश्च नमः सदा।
सुसूक्ष्मेभ्यश्च देवेभ्यो भावगम्येभ्य एव च॥३३॥

नमस्ते बहुरूपाय विष्णवे परमात्मने।
अथ किं बहनोक्तेन मन्त्रेणानेन वाऽर्चयेत्।
प्राङ्गुंखोदाङ्गुंखौ विप्रान् देवानुद्दिश्य पूर्ववत्॥३४॥

